

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасының аерым закон актларына
үзгәрешләр кертү турында» 180-7 номерлы Татарстан
Республикасы законы проекты хакында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары Ю.З. Камалтынов, А.Г. Хәбибуллин тарафыннан кертелгән «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 180-7 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе
вазыйфаларын башкаручы

М.Г. Әхмәтов

Казан шәһәре
2026 елның 8 июне
№ 637-VII ДС

Проект

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутатлары
Ю.З.Камалтынов,
А.Г. Хәбибуллин
тарафыннан
кертелә

Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында

1 статья

«Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 8; 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 73 (I өлеш); 2024, № 18 (I өлеш), № 44 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2025, № 85 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 22 статьяның 7¹ пунктында «(яисә)» сүзен төшереп калдырырга, «референдумны оештыручы комиссия» сүзләрен «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

2) 26 статьяның 5 пунктында беренче жөмләне түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Референдумда катнашучылар исемлекләрен төзү өчен референдумда катнашучылар турындагы белешмәләр сайлаучыларны, референдумда катнашучыларны дәүләт теркәве (исәпкә алуы) системасыннан файдаланып формалаштырыла»;

3) 34 статьяның 5 пунктында «шул исәптән сүзләрен «шулай ук» сүзләренә алмаштырырга;

4) 44 статьяда:

а) 9 пунктта «шәхсән булмаганда» сүзләрен «, Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, шәхсән килмичә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 10пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«10. Референдум үткәргәндә әлеге статьяның 9 пунктында күрсәтелгән счетны ачу, алып бару һәм ябу тәртибе, Россия Федерациясе Үзәк банкының Татарстан Республикасында территориаль учреждениесе белән килештереп, Татарстан

Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Референдум фондының махсус счётын шәхсән килмичә (дистанцион) ачу, алып бару һәм ябу тәртибе, Россия Федерациясе Үзәк банкы һәм жинаятьчел юл белән алынган керемнәрне легальләштерүгә (рәсмиләштерүгә), террорчылыкны, экстремистлык эшчәнлеген финанслауга һәм күпләп юк итү коралларын таратуны финанслауга каршы көрәш функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Референдум фонды акчалары керү һәм бу акчаларны тоту турында, шул исәптән һәр операция буенча, исәп алып бару һәм хисап бирү тәртибе һәм рәвешләре Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

5) 45 статьяда:

а) 8 пунктның беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе референдумда тавыш бирү көненә кадәр референдум фондларына акчалар керү һәм аларның тотылуы турында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үзенә рәсми сайтына даими рәвештә белешмәләр урнаштыра. Түбәндәге белешмәләр һичшиксез урнаштырылырга тиеш:»;

б) 9¹ пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9¹. Әлеге статьяның 9 пунктында күрсәтелгән финанс хисабы күчermәсе, аны алган көннән соң биш көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтына урнаштырыла.»;

б) 49 статьяның 9 пунктында «көнәңә (беренче көнәңә) кадәр бер көннән» сүзләрен «көнәңә (беренче көнәңә) кадәрге көннән» сүзләренә алмаштырырга;

7) 50 статьяның 14 пунктында «Электрон тавыш бирү үткәргәндә» сүзләреннән соң «референдумда катнашучы референдумда катнашу хокукына ия референдум округы чикләрендә» сүзләрен өстәргә;

8) 52 статьяның 1¹ пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1¹. Тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясе беркетмәсе Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән электрон рәвештә төзелергә мөмкин. Бу очракта участок комиссиясенә тавыш бирү йомгакларын билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

9) 53 статьяда:

а) 30 пунктның беренче абзацында «яисә электрон тавыш бирү комплексларыннан» сүзләрен һәм «һәм электрон тавыш бирү комплекслары» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 33 пунктта «, электрон тавыш бирү комплексларыннан» сүзләрен төшереп калдырырга;

10) 54 статьяда:

а) 3 пунктка түбәндәге эчтәлекле яңа дүртенче жөмлө өстәргә: «Беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчермәсе беркетмәне кәгазь чыганакта бастырып чыгару юлы белән әзерләнә һәм Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана.»;

б) түбәндәге эчтәлекле пункт өстәргә:

«3¹. Тавыш бирү йомгаклары турында жыелма таблица һәм беркетмә Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән электрон рәвештә төзелергә мөмкин. Бу очракта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең тавыш бирү йомгакларын, референдум нәтижәләрен билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.».

2 статья

«Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2004, № 3 (II өлеш); 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 5 (II өлеш); 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 73 (I өлеш); 2024, № 18 (I өлеш), № 44 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2025, № 85 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 24 статьяның 7¹ пунктында «(яисә)» сүзен төшереп калдырырга, слова «референдум оештыручы комиссия» сүзләрен «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

2) 27 статьяның 6 пункты түбәндәге редакциядә баян итәргә: «Референдумда катнашучылар исемлекләрен төзү өчен референдумда катнашучылар турындагы белешмәләр сайлаучыларны, референдумда катнашучыларны дәүләт теркәве (исәпкә алуы) системасыннан файдаланып формалаштырыла»;

3) 36 статьяның 5 пунктында «шул исәптән» сүзләрен «шулай ук» сүзләренә алмаштырырга;

4) 46 статьяда:

а) 9 пунктта «шәхсән булмаганда» сүзләрен «, Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, шәхсән килмичә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 11 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«11. Референдум үткәргәндә әлеге статьяның 9 пунктында күрсәтелгән счетны ачу, алып бару һәм ябу тәртибе, Россия Федерациясе Үзәк банкының Татарстан Республикасында территориаль учреждениесе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Референдум фондының махсус счетын шәхсән килмичә (дистанцион) ачу, алып бару һәм ябу тәртибе, Россия Федерациясе Үзәк банкы һәм жинаятьчел юл белән алынган керемнәрне легальләштерүгә (рәсмиләштерүгә), террорчылыкны, экстремистлык эшчәнлеген финанслауга һәм күпләп юк итү коралларын таратуны финанслауга каршы көрәш функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Референдум фонды акчалары керү һәм бу акчаларны тоту турында, шул исәптән һәр операция буенча, исәп алып бару һәм хисап бирү тәртибе һәм рәвешләре Татарстан Республикасы территория комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

5) 47 статьяда:

а) 8 пунктның беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Территория комиссиясе референдумда тавыш бирү көненә кадәр референдум фондларына акчалар керү һәм аларның тотылуы турында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үзенә рәсми сайтына (үзенә сайты булмаган очракта – «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә рәсми сайтына) даими рәвештә белешмәләр урнаштыра. Түбәндәге белешмәләр һичшиксез урнаштырылырга тиеш:»;

б) 9¹ пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9¹. Әлеге статьяның 9 пунктында күрсәтелгән финанс хисабы күчәрмәсе, аны алган көннән соң биш көннән дә соңга калмыйча территория комиссиясе тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үзенә рәсми сайтына, үзенә сайты булмаган очракта – «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә рәсми сайтына урнаштырыла.»;

6) 51 статьяның 8 пунктында «көнә (беренче көнә) кадәр бер көнә» сүзләрен «көнә (беренче көнә) кадәргә көнә» сүзләренә алмаштырырга;

7) 52 статьяның 14 пунктында «Электрон тавыш бирү үткәргәндә» сүзләреннән соң «референдумда катнашучы референдумда катнашу хокукына ия референдум округы чикләрендә» сүзләрен өстәргә;

8) 54 статья 1¹ пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1¹. Тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясе беркетмәсе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә референдумны оештыручы комиссия карары белән электрон рәвештә төзәлгән»;

мөмкин. Бу очракта участок комиссиясенә тавыш бирү йомгакларын билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

9) 55 статьяда:

а) 30 пунктның беренче абзацында «яисә электрон тавыш бирү комплексларыннан», «, электрон тавыш бирү комплексларыннан» һәм «һәм электрон тавыш бирү комплекслары» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 30³ пунктта «электрон тавыш бирү комплексларыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

10) 56 статьяда:

а) 7 пунктка түбәндәге эчтәлекле яңа өченче жөмлә өстәргә: «Беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчермәсе беркетмәне кәгазь чыганакта бастырып чыгару юлы белән эзерләнә һәм «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 7¹ пункт өстәргә:

«7¹. Тавыш бирү йомгаклары турында жыелма таблица һәм беркетмә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә референдумны оештыручы комиссия карары белән электрон рәвештә төзелергә мөмкин. Бу очракта тиешле комиссиянең тавыш бирү йомгакларын, референдум нәтижәләрен билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.».

3 статья

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2007, № 5, № 12 (I өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 4, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2017, № 27 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 55 (I өлеш); 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 77 (I өлеш); 2023, № 11 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 48 (I өлеш), № 73 (I өлеш), № 81 (I өлеш); 2024, № 18 (I өлеш), № 44 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2025, № 33 (I өлеш), № 85 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 10 статьяның 7 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

2) 16 статьяның 1 өлешендәге беренче абзацта «участок комиссияләре төзелә» сүзләрен «шул исәптән төрле дәрәжәдәге сайлауларны эзерләү һәм уздыру вәкаләтләрен билгелә бер территориядә берьюлы үтәүче участок комиссияләре төзелә» сүзләренә алмаштырырга;

3) 22 статьяның 3¹ өлешендә слово «(яисә)» сүзен төшереп калдырырга,

«сайлауларны оештыручы комиссия» сүзлөрөн «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе» сүзлөрөнә алмаштырырга;

4) 29 статьяның 7 өлешендә «белешмәләрне муниципаль район, шәһәр округы администрациясе башлыгы төзи һәм төгәлләштерә» сүзлөрөн «белешмәләр сайлаучылар исемлекләрен төзү өчен сайлаучыларны, референдумда катнашучыларны дәүләт теркәвенә алу (исәпкә алу) системасыннан файдаланып булдырыла» сүзлөрөнә алмаштырырга;

5) 32 статьяның 2 өлешендә «исем» сүзеннән соң «яисә юридик затларның бердәй дәүләт реестрында күрсәтелгән исем» сүзлөрөн өстәргә;

6) 40 статьяда:

а) 2 өлешнең 1¹ пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1¹) ижтимагый берләшмәләрне теркәү өлкәсендәге функцияләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, аның территориаль органы тарафыннан бирелгән сайлау берләшмәсен дәүләт теркәве турында документның нотариаль таныкланган күчermәсен яисә сайлау берләшмәсе турында язманы юридик затларның бердәй дәүләт реестрында кертүне раслый торган документны, әгәр сайлау берләшмәсе юридик зат булмаса, шулай ук аны төзү турындагы карарны;»;

б) 5 өлештә «алган көннән соң» сүзлөрөн «алган көннән соң килүче» сүзлөрөнә алмаштырырга;

7) 41 статьяның 1 өлешендәге 5 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«5) ижтимагый берләшмәләрне теркәү өлкәсендәге функцияләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, аның территориаль органы тарафыннан бирелгән сайлау берләшмәсен дәүләт теркәве турында документның нотариаль таныкланган күчermәсен яисә сайлау берләшмәсе турында язманы юридик затларның бердәй дәүләт реестрында кертүне раслый торган документны, әгәр сайлау берләшмәсе юридик зат булмаса, шулай ук аны төзү турындагы карарны;»;

8) 42 статьяның 1 өлешендәге 3 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3) ижтимагый берләшмәләрне теркәү өлкәсендәге функцияләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, аның территориаль органы тарафыннан бирелгән сайлау берләшмәсен дәүләт теркәве турында документның нотариаль таныкланган күчermәсен яисә сайлау берләшмәсе турында язманы юридик затларның бердәй дәүләт реестрында кертүне раслый торган документны, әгәр сайлау берләшмәсе юридик зат булмаса, шулай ук аны төзү турындагы карарны;»;

9) 58 статьяда:

а) 7 өлештә «шул исәптән» сүзлөрөн «шулай ук» сүзлөрөнә алмаштырырга;

б) 10¹ өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«10¹. Сайлаулар үткөргөндө агитация материалларында физик затның сурәтеннән файдалану һәм (яисә) аның тавышын яңгырату бары тик түбөндөгө очрактарда гына рөхсәт ителә:

а) сайлау берләшмәсе тарафыннан тиешле сайлауларда алар күрсәткән кандидатның (шул исәптән кандидатлар исемлеген составында), билгесез затлар даирәсе арасынан кандидатны (кандидатларны) кертеп, сурәтеннән файдаланганда һәм (яисә) тавышын яңгыратканда;

б) кандидат үз сурәтләрәннән файдаланганда һәм (яисә) үз тавышын яңгыратканда, шул исәптән кандидат сурәтеннән билгесез затлар даирәсе арасынан;

в) Россия Федерациясе гражданы булган һәм 18 яшькә житкән башка затның, мондый затның язма ризалыгы булганда һәм мондый затның элгә Кодексның 3 статьясындагы 3 өлөш, 4 статьясындагы 4, 5, 6, 6⁴ өлөшләрә белән каралган чикләүләрә булмаса, сурәтеннән файдаланганда һәм (яисә) тавышын яңгыратканда.»;

в) түбөндөгә эчтәлеккә 10¹⁻¹ өлөш өстөргә:

«10¹⁻¹. Агитация материалында кешенә, шул исәптән уйлап чыгарылган яисә вафат булган, сурәтеннән (образыннан) файдалану һәм (яисә) тавышын яңгырату, мәгълүмат технологияләрән кулланып барлыкка китерелгән сурәтне яисә аудиоязманы кертеп, рөхсәт ителми, элгә статьяның 10¹ өлөшөндә күрсәтелгән очрактардан тыш.»;

г) 10² өлөштә «10¹ өлөшөндә» сүзләрән «10¹ өлөшөндөгә «а» һәм «б» пунктларында» сүзләрәнә алмаштырырга, «сурәтлөрдән файдалану» сүзләрәннән соң «һәм (яисә) тавышын яңгырату» сүзләрән өстөргә;

д) түбөндөгә эчтәлеккә 10²⁻¹ һәм 10²⁻² өлөшләр өстөргә:

«10²⁻¹. Элгә статьяның 10¹ өлөшөндөгә «в» пунктында күрсәтелгән ризалыкны раслый торган, шулай ук элгә Кодексның 3 статьясындагы 3 өлөш, 4 статьясындагы 4, 5, 6, 6⁴ өлөшләрә белән каралган чикләүләр булмауны раслый торган документ элгә Кодексның 64 статьясындагы 4 өлөшөндә күрсәтелгән материаллар белән Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан расланган рәвештә сайлау комиссиясенә тапшырыла. Агитация материалы телерадиотапшырулар оешмасы каналында урнаштырылган очракта, күрсәтелгән документ агитация материалы күчөрмәсә һәм элгә Кодексның 60 статьясындагы 11¹ өлөшөндә күрсәтелгән мәгълүмат белән сайлау комиссиясенә тапшырыла.

10²⁻². Агитация материалларында чит ил агенты белән аффилиацияләнгән физик затның сурәтеннән файдалану һәм (яисә) тавышын яңгырату мондый физик затның чит ил агенты белән аффилиацияләнгән булуы күрсәтелгәргә тиеш.»;

е) 11 өлөшкә түбөндөгә редакциядә баян итөргә:

«11. Сайлау комиссиясе тарафыннан теркәлгән кандидатны, кандидатлар исемлеген күрсәткән сәясәт партия, тавыш бирү көнөнә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча, үзенә сайлау алды программасын кимендә бер дөүлөт яисә муниципаль (сайлауларның дәрәжәсенә карап) вакытлы матбугат басмасында бастырып чыгара яисә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә үзенә сайтында (башка сайтта) урнаштыра, шулай ук күрсәтелгән срок эчендә сайлауларны оештыручы

сайлау комиссиясенә тиешенчә күрсәтелгән публикациянең күчermәсен тапшыра һәм (яисә) мондый программа урнаштырылган «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге сайт адресын хәбәр итә.

Сайлау алды программасын вакытлы матбугат басмасында бастырып чыгарганда «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, әлегә Кодекс нигезендә сайлау берләшмәләренә, кандидатларга бирелә торган түләүсез матбугат мәйданы файдаланыла йә мондый публикациягә сәяси партиянең сайлау фонды, шул сәяси партия күрсәткән кандидатның сайлау фонды акчаларыннан түленә.»;

10) 60 статьяның 11¹ өлешендә «сурәте файдаланылу» сүзләреннән соң «(тавышын яңгырату)» сүзләрен өстәргә»;

11) 64 статьяда:

а) 6 өлештә «7, 8, һәм 9¹ һәм 10¹ өлешләрендә» сүзләрен «7, 8, 9¹, 10¹, 10¹⁻¹ һәм 10²⁻² өлешләрендә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 7 өлештә «10,» цифрасыннан соң «10²⁻¹,» цифрларын өстәргә;

12) 69 статьяда:

а) 1 өлештә «шәхсән булмаганда (дистанцион)» сүзләрен «, Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, шәхсән килмичә (дистанцион)» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлаулар уздырганга әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән счетларны ачу, алып бару һәм ябу тәртибе, Россия Федерациясе Үзәк банкының Татарстан Республикасында территориаль учреждениесе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Махсус сайлау счетларын шәхсән килмичә (дистанцион) ачу, алып бару һәм ябу тәртибе Россия Федерациясе Үзәк банкы һәм жинаятьчел юл белән алынган керемнәрне легальләштерүгә (рәсмиләштерүгә), террорчылыкны, экстремистлык эшчәнлеген финанслауга һәм күпләп юк итү коралларын таратуны финанслауга каршы көрәш функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә. Сайлау фондларына акчалар керү һәм бу акчаларның тотылуы турында, шул исәптән һәр операция буенча, исәп алып бару һәм хисап бирү тәртибе һәм рәвешләре тиешле сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

13) 70 статьяда:

а) 8 өлешнең беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Тиешле комиссия сайлауларда тавыш бирү көненә кадәр сайлау фондларына акчалар керү һәм аларның тотылуы турындагы белешмәләрне «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үзенең рәсми сайтына (мондый сайт булмаганда «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге

Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең рәсми сайтына) даими рәвештә урнаштыра. Түбәндәге белешмәләр һичшиксез урнаштырылырга тиеш:»;

б) 10 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Әлеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән финанс хисапларының күчәрмәләре, аларны алган көннән соң биш көннән дә соңга калмыйча, комиссияләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үзләренең рәсми сайтларына, ә мондый сайт булмаганда «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең рәсми сайтына даими рәвештә урнаштырыла.»;

14) 75 статьяның 16 өлешендә «көнәнә (беренче көнәнә) кадәр бер көннән» сүзләрен «көнәнә (беренче көнәнә) кадәрге көннән» сүзләренә алмаштырырга;

15) 76 статьяның 17 өлешендә «мөмкинлегә» сүзеннән соң «сайлаучы актив сайлау хокукына ия булган тиешле сайлау округы чикләрендә» сүзләрен өстәргә;

16) 78 статьяның 1¹ өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1¹. Тавыш бирү йомгаклары турында сайлау комиссиясе беркетмәсе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә сайлауларны оештыручы комиссия карары буенча электрон рәвештә төзелергә мөмкин. Бу очракта сайлау комиссиясенең тавыш бирү йомгакларын билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

17) 79 статьяда:

а) 31 өлешнең беренче абзацында «яисә электрон тавыш бирү комплексларыннан» сүзләрен, «, электрон тавыш бирү комплексларыннан» һәм «һәм электрон тавыш бирү комплекслары» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 31³ өлештә «, электрон тавыш бирү комплексларыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

18) 80 статьяда:

а) 7 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа дүртенче жөмлә өстәргә: «Беркетмә электрон рәвештә төзелгән булса, аның күчәрмәсе беркетмәне кәгазь чыганакта бастырып чыгару юлы белән эзерләнә һәм «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законда билгеләнгән тәртиптә таныклана.»;

б) түбәндәге эчтәлеккә 7¹ пункт өстәргә:

«7¹. Тавыш бирү йомгаклары турында жыйнама таблица һәм беркетмә «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә

сайлауларны оештыручы комиссия карары белән электрон рәвештә төзелергә мөмкин. Бу очракта тиешле комиссиянең тавыш биру йомгакларын, сайлаулар нәтижеләрен билгеләү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.».

4 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

«Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проектына аңлатма

«Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проекты (алга таба – закон проекты) «Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2026 елның 2 маендагы 130-ФЗ номерлы Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә әзерләнде.

Закон проектының максаты – Татарстан Республикасы Сайлау кодексын, «Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы һәм «Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнарын күрсәтелгән Федераль законга туры китерү.

Закон проекты белән үзгәрешләр кертелә, алар нигезендә муниципаль районның, шәһәр округының жирле администрациясә башлыгының сайлаучылар, референдумда катнашучылар турында белешмәләрне булдыру һәм төгәлләштерү буенча бурычы төшереп калдырыла. Әлеге белешмәләр сайлаучыларны, референдумда катнашучыларны теркәүнең (исәпкә алуның) дәүләт системасыннан – сайлаучылар, референдумда катнашучылар турында белешмәләр булган үзәкләштерелгән мәгълүмат ресурсыннан (Сайлаучылар, референдумда катнашучылар регистры) файдаланып төзеләчәк, ул реаль вакыт режимында төгәлләштерелә.

Закон проектында күрсәтелгәнчә, сайлаулар үткәргәндә сайлау комиссиясә тарафыннан теркәлгән кандидатлар исемлеген күрсәткән сәяси партия үзенең сайлау алды программасын кимендә бер дәүләт яисә муниципаль (сайлауларның дәрәжәсенә карап) вакытлы матбугат басмасында бастырып чыгара яисә аны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге үз сайтында (башка сайтта) урнаштыра ала. Шулай ук сәяси партиянең сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясенә алда телгә алынган мәгълүматның яисә хәбәрнең күчәрмәсен, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә шундый программа урнаштырылган сайтның адресын тапшыру бурычы билгеләнә.

Закон проектында тавыш бирү йомгаклары турында беркетмәләрне һәм жыелма таблицаларны, мондый беркетмәнең күчәрмәсен кәгазь чыганакта мәжбүри бирү шарты белән, электрон рәвештә төзү мөмкинлегә беркетелә. Йомгаклау документларын электрон рәвештә төзү турындагы карарны сайлауларны, референдумны оештыручы сайлау комиссиясә Россия Федерациясә Үзәк сайлау комиссиясә билгеләгән тәртиптә кабул итәчәк. Шул ук вакытта тавыш бирү йомгаклары турындагы беркетмәләрне һәм жыелма таблицаларны кәгазь чыганаclarда рәсмиләштерү процедурасы саклана.

Кандидатларның, сайлау берләшмәләренәң финанс хисапларын, шулай ук вакытлы матбугат басмаларында сайлау фондларына акчаларның керүе һәм тотылуы турындагы белешмәләргә бастырып чыгару турындагы нормаларына аларны «Интернет» челтәрендәге сайлау комиссияләре сайтларында мәжбүри урнаштыру беркетелә.

**«Татарстан Республикасының аерым закон актларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы кабул
ителүгә бәйле рәвештә үз көчен югалткан дип танылырга, туктатылып
торырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә тиешле Татарстан
Республикасы законнары актлары
исемлеге**

«Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү
турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан
Республикасы законнары актларын үз көчен югалткан дип тануны, туктатып
торуны, үзгәртүне яисә кабул итүне таләп итми.

**«Татарстан Республикасының аерым закон актларына
үзгәрешләр кертү турында» Татарстан Республикасы законы проектын
финанс-икътисадый нигезләү**

«Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү
турында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан
Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән каплана торган өстәмә
чыгымнар таләп итми.